



Martin Valleskog  
08-692 18 42  
[martin.valleskog@gasforeningen.se](mailto:martin.valleskog@gasforeningen.se)

Statens Energimyndighet

63104 ESKILSTUNA

## **Konsultrapporten ”Indikatorer för Uthållig kommun” dnr 17-09-3481**

Svenska Gasföreningen och Svenska Biogasföreningen är intresseorganisationer för energigas och biogas i Sverige. Vi har samordnat våra synpunkter på den rubricerade remissen utifrån våra arbetsområden och avger ett gemensamt remissvar.

### **Sammanfattning**

- Föreningarna ser positivt på arbetet att ta fram indikatorer som ger information om hur energi- och klimatarbetet utvecklas i kommunerna. Vi anser det angeläget att datainsamling och beräkningsgrunder samordnas med annan befintligt statistik av både nationell och internationell karaktär.
- Föreningarna verkar målmedvetet för att utveckla gas som energibärare i hela Sverige. Gas framställd av biomassa är förnybar och det råder i dag politisk enighet om att främja utvecklingen av biogas från olika avfallskällor vilket innebär möjlighet att snabbt kunna ersätta fossil bränsleanvändning inte minst inom transportsektorn. Vi föreslår därför ett antal nya indikatorer i syfte att tydliggöra biogasens framsteg och betydelsen av ökad lokal kraftproduktion.
- Följande indikatorer förespråkas:
  - Andel fossil energi i % bör uppdelas i andel naturgas och andel olja. Naturgasen har betydande klimat- och miljööverlägghet framför olja och kan efterhand ersättas med biogas.
  - Elproduktion från kraftvärmeverk bör redovisas i förhållande producerad mängd fjärrvärme. Därmed erhåller man ett mått på hur effektivt fjärrvärmeunderlaget nyttjats för lokal kraftproduktion.
  - Biogasproduktion relaterat till volymen avlopp bör kompletteras med information om biogasproduktion relaterat till mängden torrsbstans i avloppsvattnet.
  - Andelen miljöfordon bör kompletteras med andel gasfordon.
  - Biogas är det bästa fordonsbränslet i dag ur klimatsynpunkt och förtjänar att redovisas inom kommunala transporter och kollektivtrafik där gasen utgör en allt större andel.
  - Lokal kraftproduktion i kraftvärmeverk kan nyttjas som reservkraft lokalt och regionalt vid elavbrott om det kan starta mot dött nät, s.k. ö-drift. Detta borde redovisas.
  - Biogasproduktion från avfall relaterat till invånare bör kompletteras med relation till mängden tillgängligt organiskt avfall i kommunen.



### **Motiv till föreslagna indikatorer**

Biogas från avfall kan framställas via anaerob rötning av biologiskt material men också genom termisk förgasning av biomassa. Inventering av potentialen biogas i Sverige från avfallsprodukter uppgår till ca 15 TWh och därtill kan upp emot 60 TWh framställas av skogsavfall. Genom att nyttja ett avfall som råvara reduceras klimatpåverkan på två sätt, dels genom att avfallets utsläpp minskar och dels genom att den producerade gasen kan ersätta fossilt bränsle.

Det nationella energigasnätet längs Västkusten transporterar i dag naturgas men ett ökat intresse för biogas har medfört att allt mer biogas uppgraderad till naturgaskvalitet förs in på nätet för transport till olika kunder. Vi anser det vara av stor betydelse för biogasens utveckling att kunna samdistribuera naturgas och biogas på samma nät. Naturgasen kan stötta biogasen när produktionsstörningar inträffar och kan tjäna som bränsle för kunder innan biogasproduktionen kommit igång.

I syfte att öka effektiviteten i energisystemen och minska klimat- och miljöpåverkan har energigaserna en viktig roll som det bästa alternativet. På politisk nivå råder nu enighet om att stödja utvecklingen av biogas och utredningar pågår inom Energimyndigheten och Energimarknadsinspektionen om strategier för biogas och möjligheter att öka mängden biogas i naturgasnäten. Vi anser att det arbete som bedrivs i kommunerna för denna utveckling bör följas upp kontinuerligt genom att relevanta nyckeltal tas fram och redovisas.

#### *Fossil energi i %*

Naturgas och olja är de facto båda fossila bränslen. Det är dock betydande skillnader i klimat- och miljöpåverkan. Naturgasen släpper ut 30 % mindre koldioxid än olja vid förbränning. Emissionerna av svavel, NOx och stoft är betydligt mindre och effektiviteten vid förbränning är högre än i princip alla andra bränslen vi använder i dag. De hushållskunder som i dag använder naturgas finns långsamt befinnlig ledning i Syd- och Västsverige. Dessa kommuner kan därmed få ett relativt högt värde på fossil andel till följd av naturgasanslutning. De naturgasanslutna kunderna kommer dock att ha möjlighet till biogasköp i takt med att biogasen utvecklas och det vore därför önskvärt att kunna följa denna utveckling genom att redovisa en uppdelning mellan olja och gas.

#### *Lokal elproduktion i kraftvärme*

Energigaserna är dubbelt så effektiva när det gäller att producera el mot ett givet fjärrvärmeunderlag jämfört med fasta bränslen. Elproduktion där spillvärme tillvaratas i fjärrvärme bör utvecklas för att trygga den lokala elförsörjningen och minska överföringsförluster. Vi anser att ett mått på hur väl mottrycksunderlaget i fjärrvärmenätet har nyttjats för elproduktion bör tas fram. Vad gäller fjärrvärmemängden bör korrektion göras för spillvärme från industrier och liknande där högvärdig energi redan utnyttjats. Lokal kraftvärmeproduktion som kan tas i drift utan behov av kraft från det yttre nätet bör kunna ingå som reservkraft i kommunen förutom de lokalt placerade nödkraftaggregaten vid sjukhus etc.

#### *Andel miljöfordon och biogas som fordonsbränsle*

Miljöfordon innehåller med dagens definition fordon med olika utsläppsnivåer under ett övre gränsvärde. Efterhand kommer kraven att skärpas och därmed kommer antalet fordon att variera med tiden. Biogas som fordonsbränsle är i dag det fördelaktigaste alternativet och kommer att kunna förbli så under överskådlig framtid. Kommunerna har här en nyckelroll i att driva



utvecklingen framåt. Dels handlar det om att stimulera tillkomsten av produktionsanläggningar där biologiskt avfall nyttjas för framställning av biogas, dels handlar det om att se till att förutsättningar skapas så att gasdrivna bussar, taxibilar och kommunala fordon kommer in på marknaden. Det är därför av intresse att följa utvecklingen av just denna typ av fordon för att identifiera tillväxten för det bästa alternativa fordonsbränslet.

#### *Biogasproduktion*

Avloppsvatten kan innehålla olika mängder rötbar substans beroende på anslutna industrier etc. Det bör därför vara mer relevant att ange en biogasproduktion utifrån mängden organisk torrsbstans som ingår i det behandlade avloppsvattnet.

Biogasmängden som produceras i kommunen bör även ställas i relation till den potential organiskt avfall som är möjlig att nyttja för biogasframställning.

Vi är övertygade om att de kommuner som använder gas i dag eller planerar för användning av gas är betjänta av de indikatorer vi föreslår.

Stockholm 2009-11-20

Anders Mathiasson, VD Gasföreningen

Stefan Dahlgren, Biogasföreningen

Martin Valleskog, Energipolitik